

Sygdom og helbredelse i kulturelt og historisk perspektiv

Caspar Sutton, Elsebeth Hansen & Christian Nørregaard

Formålet med Dansk Etnomedicinsk Selskab er at skabe et forum for større viden om sygdom og helbredelse i forskellige kulturer. Dette gøres ved undervisning, formidling af internationale kontakter og ved formålsbestemte rejser [1].

Selskabet har gennem sine ti års eksistens arrangeret en række kurser i Danmark og studierejser til Tyrkiet om sundhedsvæsenet og traditionel helbredelse, Polen om europæisk medicinsk historie, Jordan og Syrien om den arabiske patient, Indien om ayurvedisk medicin og den globale patient og Kina om traditionel kinesisk medicin. Kurserne indledes typisk med et par dages undervisning i Danmark om temaer, der knytter an til rejsens mål. På selve turen formidles undervisning af lokale læger, traditionelle helbredere og andre med relevans for temaet. Turene afsluttes med vandreture i lokalområdet.

På vores kursus om den arabiske patient tog vi i april 2012 for anden gang til Amman i Jordan. Forinden havde vi to dages kursus i Danmark. Her gennemgik og diskuterede vi nogle af de problemstillinger, som er relateret til den mellemøstlige patient. Vi lærte om: personlighed og psykologi i vestlig kultur sammenlignet med i arabisk kultur, brugen af tolke i det kliniske arbejde samt opsporing og udredning af demens blandt vores indvandrerpatienter og de vanskeligheder, der er forbundet hermed. Vi hørte om Etnisk Ressourceteam. To intensive dage som oplæg til et møde med den hverdag, som mange af vores muslimske patienter kommer fra, og hvor de ofte lige konsulterer en læge eller to. Vi besøgte et militærhospital, hvor vi blev mødt af læger i militæruniform (børnene kunne blive bange, hvis de mødte en læge i hvid kittel). Vi blev særdeles vel modtaget og fandt, at der var venlighed og humor bag uniformerne. Det var især interessant at mødes med praktiserende læger, som vi havde nogle spændende diskussioner

med. Bl.a. diskuterede vi, om man skulle oplyse en patient om en alvorlig diagnose. Her gik man ikke ind for »vestlig« åbenhed, som, man mente, kunne skade patienten unødigt.

Vi lærte om ligheder og forskelle, men vi lærte også, at alt kan diskuteres, intet var tabubelagt.

Kurset Fra Kloster til Kemi tog os gennem vor vestlige medicinske historie. Rammerne for kurset var det smukke og velfungerende Tynieckloster ved Vislafloden få km fra Krakow i Polen. Vi boede på klosteret, der huser 42 munke. Med os havde vi *Adam Bencard*, der er fra Medicinsk Museion og forelæste om medicin og kropsoptagelse gennem tiderne. Vi fik en spændende og lærerig gennemgang af den humane, anatomiske og kemiske kropsoptagelse. Desuden var der en række polske undervisere, der forelæste om de første kristne læger, plantemedicin gennem tiderne, sygdomsbilleder i middelalderens Krakow og sidst, men ikke mindst forelæste Tyniecs abbed *Fader Bernard* om den historiske brug af gregoriansk sang som mediator for helbredelse. En smuk ramme om udviklingen af vores opfattelse af mennesket, dets helbredelse og sygdomsbilleder i vestlig tradition gennem tiderne.

I skrivende stund er kurset Bhutan for Lykke og Sundhed ved at blive afviklet. To dages fordybelse i lykkebegrebet, lykkeforskning og sammenhæng mellem lykke og sundhed i Danmark og omverdenen. Herefter rejser vi til Bhutan, hvor bruttonationalproduktet opgøres i lykke, og hvor man forsøger at højne levestandarden og sundheden i befolkning ved at flytte fokus til lykke som alternativ til økonomi og materielt fokus.

KORRESPONDANCE: Christian Nørregaard, Psykiatrisk Center Nordsjælland, Dyrehavevej 48, 3400 Hillerød. E-mail: cnoerregaard@dadlnet.dk

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. <http://www.etnomed.dk>

STATUSARTIKEL

Dansk Etnomedicinsk Selskab

Danske og jordanske læger diskuterer fag.